

6. Mijn naam is niemand

Inhoud

- * Odysseus belandt bij Polyfemos en weet door een list aan hem te ontsnappen
- * Odysseus en zijn mannen blijven een jaar lang bij Kirke

Doelstelling

De kinderen leren naar aanleiding van deze bijeenkomst dat men elkaar gemakkelijker herkent wanneer je specifieke eigenschappen, hobby's en karaktertrekken hebt en daar voor uitkomt.

Verantwoording van de doelstelling

We kennen allemaal wel het gevoel dat het soms moeilijk is om vol te houden waar je mee bezig bent. Vooral wanneer je steeds kritiek krijgt. Dit kan heel subtiel gebeuren. Een leerling in de groep bekent dat hij of zij van klassieke muziek houdt en graag naar ballet kijkt. Opmerkingen als watje, softie zijn dan snel gemaakt, en vaak trekt men zich terug of laat de boel voor wat het is. Vooral als het thuis ook niet gewaardeerd wordt. De belangstelling van zo iemand kan zich dan niet verder ontwikkelen. En dat is zonde. In de komende les leren de kinderen hoe deze mechanismes kunnen werken en dat het geen reden hoeft te zijn om je terug te trekken. Verder leren de kinderen dat ze juist vast moeten houden aan wat ze mooi, boeiend, interessant of de moeite waard vinden. Verder leren de kinderen dat ze zich zelf ook wel eens "schuldig" maken aan het veroordelen van anderen.

Benodigdheden

- * werkblad 6a, 6b, 6c

Overzicht van de werkwijze

1. U deelt aan de leerlingen werkblad 6a uit en legt uit wat de bedoeling is.
2. De leerlingen vullen werkblad 6a in.
3. De leerlingen leveren het ingevulde werkblad 6a bij u in.
4. De leerlingen raden bij wie het ingevulde werkblad hoort. Hierbij zijn een aantal verwerkingsvormen mogelijk.
5. Lezen van het hoofdstuk "Mijn naam is niemand."
6. Nagesprek naar aanleiding van het gelezene en de werkvormen, eventueel met behulp van werkblad 6b.
7. Gesprek aan de hand van de voorbeelden op werkblad 6c. Hoe kan men aan zijn identiteit vasthouden zonder het op te geven?
8. Extra: advertentiespel.

Uitwerking van de werkwijze

1. De leerlingen krijgen van u werkblad 6a. Daarop staan een aantal woorden waarbij de leerlingen zelfstandige naamwoorden moeten invullen die bij hen horen. Uit de invulling moet blijken wat het profiel van de leerling is. Daaraan is iemand te herkennen. Het is niet de bedoeling dat de leerlingen het direct invullen, maar eerst de lijst doornemen en pas daarna de woorden noteren (zie werkwijze 2). Zo kunnen de leerlingen elkaar niet beïnvloeden.
2. De leerlingen vullen de associaties bij de woorden op werkblad 6a in. Dit gaat als volgt: u noemt de woorden een voor een op en geeft bij ieder woord een korte uitleg.
School: waar denk je aan bij school?
Thuis: wat komt het eerst in je op als je aan thuis denkt?
Sport: welke sport beoefen je het liefst?
Hobby: wat is je favoriete hobby?
Knutselen: met welk materiaal knutsel je het liefst?
Verplaatsen: wat is voor jou de prettigste manier om je te verplaatsen?
Sierding in je kamer: wat zou je meenemen als je een half jaar wegging?
Kleding: in welke kleren voel je je het prettigst?
Bloemen: welke bloemen koop je het liefst?
Boeken: wat is je favoriete boek?
Televisieserie: waar blijf je voor thuis?
Eten: wat is je lievelingsgerecht?
Drinken: welke drank mag er niet op je verjaardag ontbreken?
Muziek: naar welke muziek luister je het liefst?
We zijn ongetwijfeld nog wat dingen vergeten die bij jou horen. . . Schrijf ze maar op!
3. De leerlingen leveren het werkblad (met hun naam erop!) bij u in.
4. Nu zal blijken of de leerlingen allemaal een eigen, herkenbaar profiel hebben gemaakt aan de hand van de ingevulde associaties. Ze krijgen de mogelijkheid om dat te raden! Hoe gaan we dat doen? Hierbij een aantal verwerkingsvormen om te raden bij wie het ingevulde werkblad 6a hoort.
 - a. De leerlingen vormen een kring, waarbij een van hen in het midden gaat staan. U leest een lijst voor met woorden en associaties, en de leerling in het midden wijst de medeleerling aan die bij deze lijst hoort. Wanneer het fout is, kunt u vragen of het een jongen of een meisje is, welke specialiteiten opvallen. De leerling krijgt dan nog twee kansen! Dan mag hij een nieuwe lijst uit de stapel trekken, gaat in de kring staan en is de volgende aan de beurt.
 - b. De leerlingen krijgen een leeg vel papier en zetten er een nummer op. U heeft de stapel met ingevulde associaties "geschud", zodat de leerlingen niet weten van wie de woorden en de associaties zijn. U leest de woorden en de associaties op, en de leerlingen zetten de naam van de medeleerling bij het nummer van de lijst. Aan het eind kunt u de stapel nog eens nalopen. U noemt dan het nummer en de bijbehorende naam. De leerlingen kunnen dan zien of zij hun medeleerlingen eigenlijk wel kennen. Ook zal blijken in hoeverre de leerlingen hun specifieke eigenschappen, voorkeuren en karaktertrekken laten zien.
5. De leerlingen lezen samen het hoofdstuk "Mijn naam is Niemand." U onderbreekt bij "die sukkel kwam niet eens op het idee om aan de onderkant te voelen!" U stelt daarbij de volgende vragen: wat is een kykloop? Waarom stelde Odysseus zich voor als Niemand? Daarna leest u samen met de leerlingen de rest van het hoofdstuk. Eventueel houdt u een nagesprek over wat er allemaal gebeurd is. De winden!
6. In het volgende gesprek gaan we in op de naam "Niemand". Hierbij kunt u werkblad 5b gebruiken.
Op werkblad 5b ziet u een groep kinderen, die sterk op een "grijze" massa lijkt, en daarnaast

een groep kinderen met een aantal "uitschieters". Vandaar de tekst "met je kop boven het maaiveld!"

U stelt de volgende vragen: hoe zouden de "grijze" kinderen het vinden wanneer er hele andere kinderen zijn? Hoe zouden ze erop reageren? En waarom zou de tekst "met je kop boven het maaiveld!" boven het werkblad staan?

Leerpunt bij dit werkblad is dat men vaak negatief reageert op alles wat anders is. Wie zijn kop boven het maaiveld uitsteekt, wordt vaak meteen veroordeeld.

7. De leerlingen gaan aan de hand van werkblad 6c na of het mogelijk is om vol te houden waar je voor staat. Ondanks teleurstellingen en tegenslagen.
De vragen die u stelt moeten erop gericht zijn dat de leerlingen het verhaal opnieuw kunnen vertellen. Dat ze zich kunnen voorstellen waarom mensen negatief kunnen reageren op iemands uiterlijk, waarom mensen zich in hun schulp kunnen terugtrekken of in de grijze massa ten onder gaan. De leerlingen moeten beide kanten kunnen invoelen en verwoorden. Onder aan het werkblad kunnen de leerlingen hun eigen ervaringen opschrijven. Lenen deze ervaringen zich voor een gesprek?

8. Extra: advertentiespel.
Materiaal: papier A-4, plaksel, scharen en stiften. Eventueel: oude tienerbladen waarin contactadvertenties staan.
Uitvoering: maak op het papier een advertentie waarin je op zoek gaat naar een vriend of vriendin. Maak duidelijk wat je van een ander verwacht, maar stel jezelf ook voor.
Geef de leerlingen een half uur tot drie kwartier om de advertentie te maken. Vervolgens worden alle advertenties opgehangen en worden ze om beurten door de "ontwerpers" toegelicht. De andere leerlingen mogen erop reageren. Laat de leerlingen daarbij zelf aangeven in hoeverre de verwachtingen en zelfbeelden reëel zijn. U kunt zonnodig sturende vragen stellen.
Nabespreking:
 - * word je door deze opdracht gestimuleerd om over je eigen identiteit na te denken?
 - * Kon je je verwachtingen in de advertentie kwijt?
 - * Hoe waren de reacties tijdens het gesprek?
 - * Zijn er advertenties bij waarop je zou reageren?
 - * Heb je alles in je advertentie verwerkt, of heb je dingen weggelaten? Waarom eigenlijk?

Waar denk je aan bij de volgende woorden?

School:

Thuis:

Sport:

Hobby:

Knutselen:

Verplaatsen:

Sierding in je kamer:

Kleding:

Bloem:

Huisdier:

Boek:

T.V.-serie:

Eten:

Drinken:

Muziek:

Zelf in te vullen:

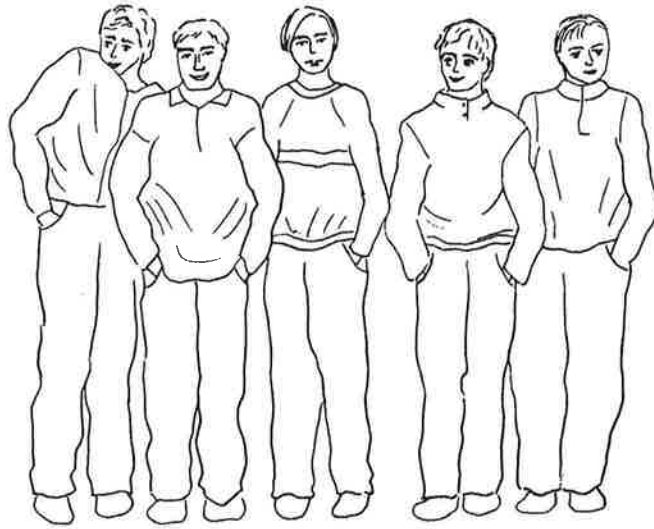
1 :

2 :

3 :

4 :

Met je kop boven het maaiveld uitsteken!

Wat is het verschil tussen deze twee groepen?

.....

.....

Waarom zijn die verschillen er?

.....

.....

De kop wordt eraf gehakt!

Jolanda is trots op haar lichaam, ze voelt zich vooral prettig wanneer ze lange kleren draagt die los om haar lijf hangen. Op een dag gebeurt er tijdens het zwemmen iets vervelends. Carla is samen met Jolanda in een hokje en maakt opmerkingen over Jolanda's borsten - dat ze te plat en te klein zijn. Jolanda denkt eerst: "Mens, klets een eind weg!", maar in het water begint Carla andere kinderen op te stoken. Vanaf dat moment noemen ze Jolanda een bonestaak.

De anders zo trotse en blij Jolanda weet zich geen raad. In plaats van mee te zwemmen, staat ze langs de kant, haar armen gekruist op haar borst.

Schrijf in je eigen woorden op wat er aan de hand is.

Cynthia gaat samen met haar vriendinnen op zoek naar een nieuwe jurk. Ze wil iets hebben waar ze zich lekker in voelt. Ze gaan winkel in winkel uit, en plotseling ziet ze in een etalage de jurk van haar keuze. Snel de winkel in, hup de paskamer in - en wat blijkt? De jurk zit als gegoten!

Eén van haar vriendinnen zegt: "Vind je dat geen turkenjurk? Kun je niet wat vlotters kopen? Je lijkt wel tien jaar ouder!"

"Hoezo?" vraagt Cynthia, waarna ze een hele uitleg krijgt van wat ze wel zou moeten kopen. Cynthia gaat nu ernstig aan haar keuze twijfelen.

Schrijf in je eigen woorden op wat er aan de hand is.

En schrijf nu je eigen verhaal, met als titel: "Mijn kop is eraf gehakt!"
